

ด่วนที่สุด

ที่ วธ ๐๑๐๒/ ๑๔๐๓

สำนักเลข เอก วัฒนธรรม
รับที่ ๕ 12114 ลอ
วันที่ 13 ธ.ค. 2557 18:30

๕. 1 ๕๐๐

กระทรวงวัฒนธรรม

๖๖๖ ถนนบรมราชชนนี เขตบางพลัด

กทม. ๑๐๗๐๐

53
วันที่ 15 ธ.ค. 57
เวลา 19.40

๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเสนอผลการดำเนินงานเรื่องการปกป้องคุ้มครองมรดกทางศิลปวัฒนธรรม : การรับคืนโบราณวัตถุของไทยจากรัฐบาลสหรัฐอเมริกา

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. เอกสารประกอบการเสนอคณะรัฐมนตรี

ด้วยกระทรวงวัฒนธรรมขอเสนอผลการดำเนินงานเรื่องการปกป้องคุ้มครองมรดกทางศิลปวัฒนธรรม : การรับคืนโบราณวัตถุของไทยจากรัฐบาลสหรัฐอเมริกามาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ธนะศักดิ์ ปฏิมาประกร) กำกับการบริหารราชการกระทรวงวัฒนธรรม ได้เห็นชอบให้นำเสนอเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ที่มา

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๓๖ กำหนดให้กระทรวงวัฒนธรรม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับศิลปะ ศาสนา และวัฒนธรรม และราชการอื่นตามที่มิกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงวัฒนธรรมหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม โดยมีกรมศิลปากรเป็นหน่วยงานในสังกัดซึ่งมีภารกิจเกี่ยวกับการคุ้มครอง ป้องกัน อนุรักษ์ บำรุงรักษา ฟื้นฟู ส่งเสริม สร้างสรรค์ เผยแพร่ จัดการศึกษา ค้นคว้า วิจัย พัฒนา สืบทอดศิลปะ และทรัพย์สินมรดกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติ เพื่อธำรงคุณค่าและเอกลักษณ์ความเป็นชาติ ตามพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัฒนธรรม และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงวัฒนธรรมขอเสนอผลการดำเนินงานเรื่องการปกป้องคุ้มครองมรดกทางศิลปวัฒนธรรม : การรับคืนโบราณวัตถุของไทยจากรัฐบาลสหรัฐอเมริกามาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเห็นว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองมรดกของชาติและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ผลการดำเนินงานเรื่องการปกป้องคุ้มครองมรดกทางศิลปวัฒนธรรม : การรับคืนโบราณวัตถุของไทยจากรัฐบาลสหรัฐอเมริกา นับเป็นกรณีตัวอย่างที่สำคัญในการดำเนินงานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดของหน่วยงานของประเทศไทยและต่างประเทศ กระทรวงวัฒนธรรมจึงขอให้พิจารณานำเรื่องดังกล่าวกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบในการประชุมคณะรัฐมนตรี วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๗

๔. สารสำคัญ/ข้อเท็จจริง

๔.๑ ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ รัฐบาลสหรัฐอเมริกา ประสานงานผ่านสถานกงสุลใหญ่ไทย ณ นคร ลอสแอนเจลิส กระทรวงการต่างประเทศ ขอให้กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรมส่งผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและคัดเลือกโบราณวัตถุดังกล่าวที่พิพิธภัณฑสถาน Bowers สหรัฐอเมริกา

/๕.๒ คณะ ...

๔.๒ คณะเจ้าหน้าที่กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ และกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม ได้เดินทางไปตรวจสอบและร่วมจัดทำบัญชีรายการโบราณวัตถุกับนักวิชาการโบราณคดี ผลปรากฏว่าโบราณวัตถุดังกล่าวเป็นมรดกหรือทรัพย์สินสมบัติทางศิลปวัฒนธรรมของไทย ประกอบด้วย

(๑) โบราณวัตถุสมัยก่อนประวัติศาสตร์จากแหล่งโบราณคดีสำคัญในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีเป็นจำนวนมาก คือ ภาชนะดินเผาและเครื่องมือสำริดซึ่งจัดอยู่ในวัฒนธรรมบ้านเชียง มีอายุตั้งแต่ยุคต้นเมื่อ ๕,๖๐๐ ปีถึงยุคปลายเมื่อ ๑,๘๐๐ ปีมาแล้ว นอกจากนี้ยังมีภาชนะดินเผาแบบวัฒนธรรมบ้านปราสาท จังหวัดนครราชสีมา และภาชนะดินเผากลุ่มวัฒนธรรมลุ่มแม่น้ำพองตอนบน

(๒) โบราณวัตถุสมัยก่อนประวัติศาสตร์จากแหล่งโบราณคดีสำคัญในภาคกลาง จากแหล่งโบราณคดีในบริเวณจังหวัดลพบุรีและนครสวรรค์ อายุประมาณ ๒,๕๐๐-๔,๐๐๐ ปีมาแล้ว

(๓) โบราณวัตถุสมัยประวัติศาสตร์ พบเป็นจำนวนน้อย ได้แก่ เครื่องปั้นดินเผาสมัยสุโขทัยและล้านนา

๔.๓ กรมศิลปากรได้แจ้งเรื่องผลการตรวจพิสูจน์ข้างต้นให้กระทรวงการต่างประเทศทราบ และแจ้งต่อไปยังสำนักงานอัยการสหรัฐอเมริกา เพื่อขอรับโบราณวัตถุจากพิพิธภัณฑสถาน Bowers คืนสู่ประเทศไทย โดยกระทรวงการต่างประเทศ (กรมสารนิเทศ) เป็นผู้ประสานหลัก ทั้งนี้ พิพิธภัณฑสถาน Bowers ได้จัดส่งหีบห่อโบราณวัตถุ จำนวน ๘ ลัง รวมทั้งสิ้น ๕๕๔ รายการ โดยทางเรือ เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๗ และมาถึงประเทศไทยเมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๗ กรมศิลปากรได้รับหีบห่อเมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๗ และตรวจสอบแล้วพบว่าเป็นโบราณวัตถุ ซึ่งประกอบด้วย เครื่องปั้นดินเผา ๒๒๒ รายการ เครื่องประดับสำริด ๑๙๗ รายการ เครื่องมือเครื่องใช้สำริด ๗๙ รายการ ลูกปัดทำด้วยวัสดุต่างๆ ๓๕ รายการ เครื่องมือหินและขวานหิน ๑๑ รายการ และแม่พิมพ์หินทราย ๑๐ รายการ

๔.๔ เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ กระทรวงวัฒนธรรม ร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศ และสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย ได้แถลงข่าวในพิธีส่งมอบ-รับมอบโบราณวัตถุดังกล่าว ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร

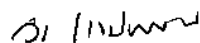
๔.๕ กรมศิลปากรได้ดำเนินการจัดทำทะเบียนโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ เสร็จสิ้นตามกระบวนการทางพิพิธภัณฑสถานวิทยาเรียบร้อยแล้ว ขณะนี้ได้นำโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุที่ชำรุด เสียหาย ทำการซ่อม สงวน รักษา ตามกระบวนการวิทยาศาสตร์ที่กลุ่มวิทยาศาสตร์เพื่อการอนุรักษ์สำนักพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ และหลังจากการอนุรักษ์เรียบร้อยแล้วจะนำโบราณวัตถุชิ้นสำคัญมาจัดแสดงให้ประชาชนได้ชมเพื่อสร้างความตระหนักให้รู้คุณค่า เกิดความรักและหวงแหนโบราณวัตถุที่เป็นมรดกของชาติต่อไป โดยส่วนหนึ่งจะนำไปจัดแสดงและเก็บรักษาที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติบ้านเชียง จังหวัดอุดรธานี

๕. ข้อเสนอของกระทรวงวัฒนธรรม

กระทรวงวัฒนธรรมพิจารณาแล้วเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบผลการดำเนินงานเรื่องการปกป้องคุ้มครองมรดกทางศิลปวัฒนธรรม : การรับคืนโบราณวัตถุของไทยจากรัฐบาลสหรัฐอเมริกา ซึ่งกระทรวงวัฒนธรรม โดยความร่วมมือกับกระทรวงการต่างประเทศ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจักได้มีการติดตามมรดกทางศิลปวัฒนธรรมในประเทศอื่นๆ กลับคืนสู่ประเทศไทยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอดังกล่าวต่อ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวีระ โรจน์พจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

สำนักงานรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๔๒๒ ๘๘๕๕

โทรสาร ๐ ๒๔๒๒ ๘๘๘๗